

Datum
2020-03-09

Diarienummer
RS191394

Region Hallands revisorer

Svar på revisionsrapport angående Granskning av regional utveckling

Revisorerna i Region Halland har gett PWC i uppdrag att genomföra en granskning av regionstyrelsens arbete med inriktning på det regionala utvecklingsansvaret att ta fram strategier, samordna arbetet samt genomföra utvärdering och resultatredovisning.

Regionstyrelsen vill med detta svar kommentera de slutsatser som revisionen har dragit, vilka åtgärder man avser att vidta men också ge en förklaring till hur det regionala utvecklingsansvaret är organiserat.

Bakgrund

Det decentraliserade regionala utvecklingsansvaret har en relativt kort historik i Sverige. Tidigare låg det regionala utvecklingsansvaret på statlig nivå och kanaliserades främst genom länsstyrelserna. Inom vissa sakområden hade dåvarande landstingen tagit på sig ansvar även om detta inte var lagreglerat. exempelvis inom kulturområdet, vissa utbildningar, kollektivtrafik.

Under 1990-talet inleddes försök med att överflytta det regionala utvecklingsansvaret till regionala aktörer. Testverksamheten innebar att två landsting omvandlades till regioner med regionalt utvecklingsansvar. Parallellt gjordes också försök med ett regionalt utvecklingsansvar i form av kommunalförbund där landsting och länets kommuner ingick. 2003 bildades kommunalförbundet Region Halland som då övertog det regionala utvecklingsansvaret. Som organisation var man ett icke direktvalt organ som arbetade utifrån medlemmarnas intressen och starka vilja av att samverka.

Ett av uppdragen var att utarbeta nuvarande Regionala Utvecklingsstrategin. Ska man uttrycka sig i form av ägande så ägs den nuvarande utvecklingsstrategin av länets kommuner och Region Halland eftersom den är utarbetad på uppdrag av medlemmarna och antagen av länets fullmäktigeförsamlingar.

2011 överflyttades det regionala utvecklingsansvaret till dåvarande Landstinget Halland som då blev Region Halland. Detta innebar att ett direktvalt organ övertog det regionala utvecklingsansvaret från kommunalförbundet som därmed avvecklades.

Strategier men också arbetssätt övertogs i stor utsträckning från det goda arbete som kommunalförbundet gjort. Den stora skillnaden var att ägandeskapet för processerna förändrades. Från att sju fullmäktigeförsamlingar ägt det regionala utvecklingsansvaret blev det nu ett ägarskap. Den förändrade organisationen innebär att god samverkan blev än viktigare eftersom framgångsrik regional utveckling bygger på samsyn och tillit mellan de regionala och lokala organisationerna.

Det förändrade ansvaret från 2011 innebär också att ett utarbetande av en ny regional utvecklingsstrategi ser annorlunda ut än den process som pågick inför 2005 års RUS. Uppdragsgivare är nu Region Hallands regionfullmäktige. Detta innebär att samverkan, öppenhet men också tydlighet i processen är centrala utgångspunkter för arbetet i framtagandet. Det har varit givet att använda den väl etablerade samverkansstruktur som finns i Halland – inte minst med länets kommuner i detta arbete.

Nedan kommer revisionens bedömningar att kommenteras var för sig.

Kontrollmål 1

Revisionens kontrollmål: Regionstyrelsen säkerställer att relevant regional utvecklingsstrategi finns.

Revisionell bedömning: Kontrollmålet delvis uppfyllt.

Kommentar: Regionstyrelsen beslutade ganska snart efter bildandet av nuvarande Region Halland 2011 att i stället för en revidering av RUS:en så skulle arbetet konkretiseras i form av en Regional tillväxtstrategi. I efterhand är det tydligt att detta var en mycket bra väg att gå. Det ursprungliga dokumentet, som hade utarbetats i bred samverkan, respekterades samtidigt som arbetet kunde konkretiseras in i den nya organisationen. Den regionala tillväxtstrategin har också gjort att RUS:en och de beskrivningar som finns där har haft längre relevans.

Regionstyrelsen har därför för avsikt att använda den goda erfarenheten av hur arbetet med de två strategidokumenterna har samverkat in i det pågående arbetet med en ny RUS och tillväxtstrategi.

Kontrollmål 2

Kontrollmål: Regionstyrelsen har en relevant planering för framtagande av ny strategi från och med 2020.

Revisionell bedömning: Kontrollmålet är i huvudsak uppfyllt.

Kommentar: Som revisionen har konstaterat så har arbetet med att ta fram en ny RUS påbörjats i god tid och aktörer har från ett tidigt skede haft inflytande över strategiarbetet. Arbetet har i mångt och mycket skett inom den etablerade samverkansstrukturen vilket har borgat för en hög delaktighet. Som tidigare skrevs har arbetet präglats av samverkan, öppenhet och tydlighet.

Regionstyrelsens avsikt är att fortsätta utarbetandet i enlighet med upplagd modell och inom befintlig samverkansstruktur.

Kontrollmål 3

Kontrollmål: Regionstyrelsen samordnar i tillräcklig grad insatser för att genomföra gällande strategi.

Revisionell bedömning: Kontrollmålet är delvis uppfyllt.

Kommentar: Den regionala samverkansmodellen har varit i ständig utveckling sedan 2003 och framåt. I och med den nuvarande mandatperioden gjordes ett gediget arbete att ytterligare stärka den regionala samverkan genom att dåvarande Kommunberedningen blev Kommun och regionledningsforum (KRF). Samverkan på den högsta politiska nivån konkretiserades ytterligare och uppdraget tydliggjordes.

Regionstyrelsen anser att genomförandet av RUS:en har fortsatt med oförminskad skala även om organisationsformen har ändrats. Konkretiseringen i form av den Regionala Tillväxtstrategin har därvidlag underlättat arbetet med regional utveckling – både internt inom Region Halland men också med och inom de samverkande parterna. Den etablerade regionala samverkansmodellen har använts i stor utsträckning och det gör att alla nivåer i organisationen är inblandade i genomförandet – allt ifrån de strategiska grupperna inom prioriterade områden till Kommun och Regionledningsforum.

Regionstyrelsen delar därmed inte bilden av att det finns en brist på samordning. Komplexiteten i det regionala utvecklingsansvaret gör att de frågor som lyfts för samordning noga måste värderas om det finns ett behov av samverkan eller om det är frågor som kan avgöras inom respektive organisation eller av den organisation som äger frågan.

Kontrollmål 4

Kontrollmål: Regionstyrelsen har en systematisk resultatuppföljning och resultatredovisning av det regionala utvecklingsarbetet.

Revisionell bedömning: Kontrollmålet är i huvudsak uppfyllt.

Kommentar: Det finns en utarbetad systematik i uppföljningen av det regionala utvecklingsarbetet. Uppföljningen sker såväl i form av en integrerad process i den ordinarie uppföljningen som i form av en separat uppföljning av Tillväxtstrategin. Regionstyrelsen har därmed stor möjlighet att följa de regionala utvecklingsprocesserna både vad gäller regional samverkan som i ren konkret utvecklingsverksamhet.

Det är också regionstyrelsens avsikt att den framgångsrika och tydliga uppföljning som finns inom det regionala utvecklingsarbetet ska bibehållas men också utvecklas.

Revisionens rekommendation

Rekommendation: Regionstyrelsen rekommenderas att inför det fortsatta arbetet säkra att kommunerna och andra aktörer som är viktiga för samverkan, involveras i den framtida processen för att möjliggöra att kommande RUS blir vägledande i samtliga berörda organisationer.

Kommentar: Regionstyrelsen delar i stora drag revisionens rekommendation. Samverkan och involvering är ledord för att åstadkomma regional men också lokal utveckling. RUS:en är det viktigaste styrdokumentet för den regionala verksamheten och byggs upp så att den upplevs som relevant för samverkande parter. På sätt åstadkoms en stark regional utveckling.

Avslutande kommentarer

Regional utveckling är ett spännande men ibland svårt verksamhetsområde eftersom det innehåller så många dimensioner och där resultat syns först på lång sikt. Regional utveckling är också ett verksamhetsområde som mer fungerar som möjliggörare än att vara ren verksamhetsutövare. Detta gör att området kan upplevas som diffust och svårt att följa upp. Region Halland har sedan bildandet 2011 hela tiden arbetat med att åstadkomma god samverkan men samtidigt försökt skapa en förståelse för hur en uppföljning av verksamhetsområdet ska gå till.

Samtidigt är det viktigt att beakta att regional utveckling nu är en fullt integrerad verksamhetsdel i Region Hallands verksamhet, likt att vara systemansvarig för Hälso- och sjukvården som att bedriva hälso- och sjukvårdsverksamhet. Detta ställer krav på att hitta metoder där verksamhetsuppföljning och kontroll, inklusive

revision, sker efter verksamhetsområdets förutsättningar och hänsyn tas till dess inneboende komplexitet.

Halmstad dag som ovan

Regionstyrelsen

Mikaela Waltersson
Regionstyrelsens ordförande

Jörgen Preuss
Regiondirektör